

Informasjon til søker:

**SØKNAD OM MUDRING, DUMPING OG
UTFYLLING I SJØ OG VASSDRAG**

Innhold

Samtykke fra grunneier og behandling hos ulike myndigheter	3
Søknad	3
Saksbehandlingsgebyr	3
Statsforvalterens saksgang for tiltak på/i sjøbunn	3
Statsforvalterens praksis	4
Generell vurdering av søknaden.....	4
Forurensning	4
Naturverdier	4
Vannforskriften	5
Lovgrunnlag.....	5
Veiledere og standarder	5

Statsforvalteren er forurensningsmyndighet for tiltak som involverer mudring, dumping eller utfylling i sjø og vassdrag. Med mudring menes uttak eller forflytning av masser fra bunnen i sjø og vassdrag (mudder, sand, stein, fast fjell mv.).

Mudring og dumping fra skip er forbudt, men Statsforvalteren kan etter søknad gi tillatelse til dette.

Mudring fra land og utfylling i sjø og vassdrag vil i de fleste tilfeller utløse krav om tillatelse etter forurensningsloven. Ta kontakt med Statsforvalteren ved behov for avklaring.

Etablering av sandstrand eller påfylling av sand på eksisterende strand er også omfattet av forurensningsregelverket.

Samtykke fra grunneier og behandling hos ulike myndigheter

Eiendomsgrenser i sjø må avklares og berørte grunneiere må gi samtykke til tiltaket. Tiltak på eller i sjøbunn omfattes av flere lovverk og krever vurdering av ulike myndigheter:

- a. *Plan- og bygningsloven*: kommunen.
- b. *Havne- og farvannsloven*: Kystverket og/eller kommunens havnevesen.
- c. *Kulturminneloven*: Norsk Maritimt Museum.
- d. *Forurensningsloven*: Statsforvalteren.

For en ryddig saksgang vil Statsforvalteren etterspørre tillatelse/vurdering fra kommunen og grunneier dersom det ikke er vedlagt søknaden.

Søknad

Søknad om tillatelse etter forurensningsregelverket sendes med vedlegg til Statsforvalteren.

Søknadsskjema og veileder for mudre-, dumpe- og/eller utfyllingstiltak finnes på våre nettsider:

<https://www.statsforvalteren.no/nb/innlandet/miljo-og-klima/forurensning/mudring-dumping-og-utfylling/>

Søknadsskjemaet er ikke egnet for tiltak for opprydding av forurenset sjøbunn. For disse kreves egen søknad.

Det er søkers ansvar å skaffe til veie nødvendige opplysninger, slik at Statsforvalteren kan vurdere om tillatelse bør gis, og hvilke vilkår som skal settes. Ufullstendige søknader vil returneres uten videre saksbehandling.

Saksbehandlingsgebyr

Behandling av søknader om tillatelse etter forurensningsregelverket er gebyrbelagt. Gebyrstørrelsen følger av satser i forurensningsforskriften § 39-4. Gebyrsats skal gjenspeile ressursbruken for å behandle søknaden.

Statsforvalterens saksgang for tiltak på/i sjøbunn

1. Søknad med vedlegg sendes til Statsforvalteren.
2. Statsforvalteren kontrollerer at søknaden er fullstendig. Ufullstendige søknader vil returneres uten videre saksbehandling.
3. Tiltaket forhåndsvarsles av Statsforvalteren til grunneier, berørte naboer, relevante myndigheter og organisasjoner. Ved behov kan søknaden også sendes på høring til

allmennheten ved kunngjøring i lokalavis. Frist for uttalelser er tre til fire uker. Samtidig som søknaden forhåndsvarsles vil varsel om gebyr for saksbehandling sendes til tiltakshaver.

4. Statsforvalteren sender eventuelle uttalelser til tiltakshaver med tilbakemeldingsfrist på to uker.
5. Statsforvalteren vurderer saken og fatter vedtak om tillatelse eller avslår søknaden. En eventuell tillatelse gis med tilhørende vilkår. Vedtaket distribueres til sakens parter, normalt sammenfallende med mottagere av forhåndsvarslingen. Gebyret vedtas også på dette tidspunktet, og innkreves uavhengig av vedtakets utfall.
6. Vedtaket kan påklages av sakens parter innen tre uker.

Saksbehandlingstiden avhenger av sakens kompleksitet og annen saksmengde hos Statsforvalteren, og er minimum tre måneder.

Statsforvalterens praksis

Generell vurdering av søknaden

Søknaden blir vurdert etter *forurensningsloven* og/eller *forurensningsforskriften*. Av dette regelverket følger også at vurderinger skal gjøres etter *naturmangfoldloven* og *vannforskriften*. Ved vurdering av saken legger Statsforvalteren vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

- *Forurensningsmessige ulemper*: i denne type saker menes som oftest tiltakets potensiale for tilførsel og spredning av forurensning. Begrepet forurensning omfatter også tilførsel og spredning av rene partikler som muddermasser, steinstøv, sand og grus. Støy, rystelser og lys kan også være forurensning.
- *Fordeler og ulemper for øvrig*: begrepene omfatter aspekter utover det forurensningsmessige. Dette kan omfatte samfunnsnyttene, sikkerhet, fremkommelighet, tilgjengelighet, påvirkning på natur og/eller private og allmenne interesser. Allmenne interesser veier tyngre enn de private interesser.

Forurensning

Statsforvalteren vurderer forurensningssituasjonen i tiltaksområdet basert på dokumentasjon vedlagt søknaden og kjent kunnskap om området. Forurensningssituasjonen i sjøbunnen setter normalt føringer for metodevalg, disponeringsløsninger for overskuddsmasser/avfall, og vilkår for øvrig i tillatelsen. Ved grunn til mistanke om forurensning utover fremlagt dokumentasjon, kan Statsforvalteren kreve ytterligere prøver/analyser.

Naturverdier

Naturverdier i og ved tiltaksområdet må belyses i rimelig grad for at Statsforvalteren skal kunne vurdere saken etter naturmangfoldloven. Miljødirektoratets karttjeneste Naturbase (<https://kart.naturbase.no/>) gir oversikt over de fleste registrerte naturverdier. Statsforvalteren er særlig restriktiv med å gi tillatelser til tiltak i/ved områder hvor det er registrert naturtyper av viktig (verdicode B) eller svært viktig (A) verdi. Flere naturverdier innenfor et område, også av lavere verdicode, øker området samlete naturverdi.

Dersom kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt, kan Statsforvalteren kreve innhenting av ytterligere informasjon. Statsforvalteren legger stor vekt på tiltakets antatte påvirkning på natur og miljø, og tiltakshaver bør begrense/tilpasse tiltaket slik at negative effekter blir så små som mulig. Tiltak som berører intakt sjøbunn (førstegangstiltak) vurderes strengere enn tiltak som berører allerede påvirket

sjøbunn (vedlikeholdstiltak). Statsforvalteren kan kreve at skadereduserende tiltak og best tilgjengelig teknologi benyttes. Slike tilpasninger bekostes av tiltakshaver.

Vannforskriften

Vannforskriften setter krav om, og tidsfrist for, god kjemisk og økologisk tilstand i Norges vannforekomster. Statsforvalteren vurderer tiltakets potensiale for kjemisk og økologisk forringelse av vannforekomsten, og vil normalt ikke tillate tiltak som antas å føre til slik forringelse. Informasjon om vannforekomstets tilstand kan finnes i kartløsningen på vann-nett.no/portal.

Lovgrunnlag

Forurensningsloven

§ 11: *Forurensningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning. [...].*

§ 16: *I tillatelse etter loven eller forskrift i medhold av loven kan det settes nærmere vilkår for å motvirke at forurensning fører til skader eller ulemper [...].*

§ 32: *Den som produserer næringsavfall, skal sørge for at avfallet blir brakt til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgår gjenvinning, slik at det enten opphører å være avfall eller på annen måte kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt. [...]. Forurensningsmyndigheten kan i særlige tilfeller gjøre unntak [...].*

Forurensningsforskriften kapittel 22. Mudring og dumping i sjø og vassdrag.

§ 22-3: *Mudring er forbudt, unntatt når tillatelse er gitt i medhold av § 22-6.*

§ 22-4: *Dumping er forbudt, det kan likevel gis tillatelse i medhold av § 22-6 [...].*

§ 22-6: *Statsforvalteren kan gi tillatelse til mudring, samt dumping [...]. Søknad om tillatelse til mudring, dumping eller plassering av materiale skal inneholde de opplysninger som er nødvendig for å vurdere om tillatelse bør gis og hvilke vilkår som skal settes [...].*

§ 22-9: *Statsforvalteren [...] fører tilsyn med gjennomføringen av bestemmelsene i dette kapitlet eller vedtak truffet i medhold av disse bestemmelsene.*

Forurensningsforskriften kapittel 36. Behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Kapittel 36 inneholder regler for bl.a. søknadens innhold, forhåndsvarsling og høring. Paragrafene 36-5 til 36-8 sier at sakens parter og andre særlig berørte skal forhåndsvarsles før myndigheten treffer vedtak. Forhåndsvarsel kan unnlates av Statsforvalteren, helt eller delvis, dersom forutsetningene gitt av § 36-9 vurderes som oppfylt.

Forurensningsforskriften kapittel 39. Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven.

Kapittel 39 setter regler for saksbehandlingsgebyr, tilsynsgebyr og deres størrelser.

Veiledere og standarder

- M-608 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota», Miljødirektoratet 2016
- M-350 «Håndtering av sedimenter», Miljødirektoratet 2015.
- NS-EN ISO 5667 Vannundersøkelse – Prøvetaking – Del 19: Veiledning i sedimentprøvetaking i marine områder (ISO 5667-19:2004)

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Statens hus, Gudbrandsdalsvegen 186, 2619 Lillehammer | Postboks 987, 2604 Lillehammer | sfinpost@statsforvalteren.no | <https://www.statsforvalteren.no/innlandet/>

